

Gwiazdką obok porządkowych liczb artykułów oznaczone są publikacje, znajdujące się w bibliotece Morskiego Instytutu Rybackiego; dwiema gwiazdkami — tłumaczenia publikacji, wykonane przez MIR.

ICHTIOLOGIA

139* 597.08:639.2 MIR-7.52

Mańkowski W.: *Ichtiologia dla rybaków morskich*. Gdańsk, Wydawn. Morskie, 1951; A 5, 152 str., 6 fot., 10 wyk., 45 rys., 13 mapek, 1 tab. rys., 14 poz. bibl. — Wprowadzeniem do życia ryb w tej książeczce jest krótki rys oceanografii biologicznej, uwzględniającej cykl życia w morzu oraz przegląd świata organicznego. Wszelchstronne omówienie ryb, od anatomii i systematyki począwszy. Ważniejsze momenty z życia ryb: rozmnażanie, rozwój ikry i narybku, odżywianie się, wzrost, przyrost i wiek ryb oraz wędrówki są omówione ogólnie, a następnie w krótkości przy poszczególnych gatunkach ryb użytkowych. Krótko są potraktowane sprawy gospodarowania człowiekiem w morzu, polegające nie tylko na braniu z morza, ale i na kierowaniu bogactwami morza tak, by dały jak najlepsze wyniki. Rozdział: Nauka a rybołówstwo, omawia stosowanie zdobyczy naukowych w rybołówstwie dla osiągnięcia najlepszych wyników oraz współpracę naukowców z rybakami.

140* 597.562(261.3):639.2.001.5 MIR-7.52

Chrzan F.: *Studia nad biologią dorsza Zatoki Gdańskiej*. Prace MIR w Gdyni, Gdańsk, Nr 6, 1951, Wydawn. Morskie, s. 1; A 4, 27,3 str., 20 wyk., 5 fot., 16 tab., 1 mapka, 49 poz. bibl. — W pracy prześledzono cykl życiowy dorsza. Dojrzwienie płciowe przebiega w pewnym rytmie. Dojrzałe dorsze, celem odbycia tarła, ciągną na Głębię Gdańską, gdzie przeważają liczbowo samce. Po raz pierwszy dorsz idzie na tarło mając około 3 lat życia. Dostosowuje on swój cykl życiowy do specyficznych warunków na Bałtyku, zmieniając w ciągu roku swe miejsca pobytu. Na głęb. wodach występują dorsze 3-letnie i starsze, na płytszych zaś pojawia się ryby 2-letnie. Dorsz w Zatoce Gdańskiej rośnie stosunkowo szybko. Opracowane zagadnienia mają duże znaczenie dla rybołówstwa.

141* 597.553.1:577.475(261.3) MIR-7.52

Popiel J.: *Pokarm i odżywianie się śledzia (Clupea harengus L.) na terenie Zatoki Gdańskiej i wód przyległych*. Prace MIR w Gdyni, Gdańsk, Nr 6, 1951, Wydawn. Morskie, s. 29; A 4, 27,5 str., 11 wyk., 13 tab., 1 mapka, 41 poz. bibl. — Cykl odżywczczy śledzia kształtuje się głównie pod wpływem temperatury wody i rozwoju gruczołów rozrodczych. Ilość i jakość pokarmu pobieranego przez śledzie różni się znacznie w kolejnych miesiącach. Opis cyklu odżywczego śledzi wiosennych i jesiennych. Pokarm śledzi pochodzących z różnych rejonów różni się jakościowo i ilościowo. W żołądkach analizowanych śledzi w zależności od ich długości spotykano różne rodzaje organizmów. Odżywianie się śledzi ulegało również wahaniom w różnych latach, przy czym najmniej korzystne były 1946-47.

OCEANOGRAFIA BIOLOGICZNA I FIZYCZNA

142* 591.5/9:577.475(261.3) MIR-7.52

Demel K., Mańkowski W.: *Studia ilościowe nad fauną denną Bałtyku Południowego*. Prace MIR w Gdyni, Gdańsk, Nr 6, 1951, Wydawn. Morskie, s. 57; A 4, 26 str., 1 wyk., 17 tab., 4 mapki, 13 poz. bibl. — Badania objęły rejon Bałtyku południowego. W szczególności Głębię Gotlandzką, Basen Bornholmski, Rynne Słupską, Głębię Gdańską, Zatokę Pucką oraz płytkowodny obszar Pomorza Zachodniego, Ławicy

Orlej, Odrzańskiej. Autorzy wyróżnili zespoły zwierzęce głębokowodne i płytkowodne, charakteryzujące się dominującymi gatunkami. Omówiono zespoły pod wzgl. ilościowym, szacując wg liczby okazów na 1 m². Stwierdzono również występowanie 8 gat. dotąd nie notowanych lub mało znanych na Bałtyku.

143* 577.475:551.46.1(261.3) MIR-7.52

Mańkowski W.: *Makroplankton Bałtyku południowego w r. 1949*. Prace MIR w Gdyni, Gdańsk, Nr 6, 1951, Wydawn. Morskie, s. 83; A 4, 11,5 str., 21 tab., 3 poz. bibl. — Badania objęły rejon od Głębi Arkony do Głębi Gotlandzkiej. Stwierdzono występowanie w planktonie ikry i larw następujących gatunków ryb: szprot, dorsz, motela, stornia, zimnica, nadto larwy śledzia, dennika, dobijaka oraz babki małej i czarnej. Ilość ikry szprota i dorsza większą niż w latach ubiegłych. Spośród innych grup planktonowych stwierdzono obecność gatunków bałtyckich i północnomorskich, które znalazły się tu w wyniku wlewu słonej wody z tego morza.

144* 577.475:551.46.1(261.3) MIR-7.52

Mańkowski W.: *Zmiany biologiczne w Bałtyku w ciągu ostatnich lat pięćdziesięciu*. Prace MIR w Gdyni, Gdańsk, Nr 6, 1951, Wydawn. Morskie, s. 95; A 4, 24 str., 8 wyk., 10 tab., 2 mapki, 70 poz. bibl. — Charakterystyczną cechą Bałtyku jest zmienność, wynikająca z jego położenia geograficznego i połączenia z M. Północnym. W ciągu pięćdziesięciu lat Bałtyk w wyniku wlewów wody z M. Północnego nabiera chwilowo bardziej morskiego charakteru, a wskaźnikiem tych zmian były gatunki planktonowe, które woda niesie ze sobą. W ciągu ostatnich 15 lat zmiany są większe i trwalsze. Zaobserwowano zmiany jakościowe wśród roślin planktonowych, bentosu, planktonu zwierzęcego, a także wśród ryb. Wszędzie stwierdzono nowe gatunki, a masowe rozmnożenie się dorsza jest też związane ze zwiększeniem zasolenia Bałtyku.

145* 551.46(261.3) MIR-7.52

Głowińska A.: *Stosunki hydrologiczne na Bałtyku południowym od sierpnia 1949 do maja 1951 r.* Prace MIR w Gdyni, Gdańsk, Nr 6, 1951, Wydawn. Morskie, s. 119; A 4, 12 str., 6 wyk., 1 tab., 1 mapka, 4 poz. bibl. — W 1950 r. stwierdzono na wiosnę skutki wlewu zimowego 1949/50 z Kattgatu do Bałtyku. Temper. wody przydennej obniżyła się do 5°, zasolenie wzrosło do 17‰. W lutym i marcu 1951 stwierdzono ponownie obecność świeżych wód głębinowych, pochodzących z wlewu zimowego 1950/51, ograniczoną jednak chwilowo tylko do Basenu Arkony. W związku z tym ostatnim wlewem zaobserwowano wywołane przez niego ruchy mas wodnych w warstwach pośrednich.

POŁOWY I SPRZĘT RYBACKI

146* 639.2.081.1(47) MIR-7.52

Szapunow E. E.: *Organizowanie podwodnych obserwacji narzędzi połowu i zachowania się ryby*. „Organizować podwodny nabludienja za orudjami łowa i powiedieniem ryby”. Rybn. Choz., Moskwa, t. 26, Nr 2, luty 50, s. 2, 26 × 16,5 cm, 1,3 str., 2 poz. bibl. — Grupa nurków Azowsko-Czarnom. Rybac. Instytutu Bad. przeprowadzała pod wodą oględziny wystawionego w morzu niewodu. W wielu wypadkach poszczególne części niewodu były ustawione nie-

właściwie, a opinie nawet doświadczonych rybaków co do prawidłowości ustawiania sieci są często mylne. Drogą podwodnych oględzin można przeprowadzić właściwą korektę ustawienia sieci i zaopiniować o wartości poszczególnych typów narzędzi połowu.

147** 639.2.081.11 MIR-7.52

Gjulbadamow S. B.: **Włók pelagiczny**. „Pelagicheskij trał”. Rybn. Choz., Moskwa, mies., t. 28, Nr 2, luty 52, s. 7; 26 × 16,5 cm, 8,5 str., 8 rys., 3 wykr., 3 tab. — Od jesieni 1949 w ZSRR (M. Czarne) używa się włoku pelagicznego. Najlepszy typ ma 22 m długości. Włók ten ma dwa skrzydła boczne, jest uzbrojony w latawce drewniane i lekkie deski rozporowe. Do połowu na różnych głębokościach zakłada się na stalówki dodatkowe ciężary — pogłębiacze. Połowy tym włokiem uprawiane są z lugro-trawlerów. Optymalna szybkość trawlowania wynosi od 3,2 do 3,5 mil na godzinę.

148* 677.474.577.2:639.2.081.11 MIR-7.52

Piechenik Ł. N.: **Zastosowanie kapronowych materiałów sieciowych do produkcji narzędzi połowu**. „Primienienie kapronowych siatematieriałow dla postrojki orudij łowa ryby”. Rybn. Choz., Moskwa, mies., t. 27, Nr 9, wrzes. 51, s. 30; 26 × 16,5 cm, 5 str., 2 tab. — Właściwości sieci i włókien kapronowych. Opis narzędzi połowu z kapronu: skrzelowe sieci stawne, niewody „ściągane”, sieci stawne, niewody ciągnione, włoki denne, sieci drylujące (pławnice), sprzęt haczykowy oraz kapronowe liny i sznury. Porównawcze wyniki łowności sieci kapronowych i bawełnianych.

149* 629.124.72 (47) MIR-7.52

Piechenik Ł. N.: **Kuter rybacki o stalowym kadłubie**. „Trałowo-rybołownyj bot so stalnym korpusom”. Rybn. Choz., Moskwa, mies., t. 27, Nr 12, grud. 51, s. 22; 26 × 16,5 cm, 3 str., 5 fot., 2 rys. — Ostatnio zastosowano w rybołówstwie bałtyckim kutry stalowe T.R.B. (trałowo-rybołownyj bot) o dł. 18,25 m, szer. 5,2 m. Ładownia może zmieścić ok. 18 t. ryby z lodem i solą. Moc silnika 80 HP. Opis windy trałowej. Próby przy połowie 24 m włokiem dennym i pławnicami były zadowalające. Należałoby zmienić silnik na 100—120-konny. Kuter ten jest najodpowiedniejszą jednostką tego typu dla rybołówstwa w strefie przybrzeżnej Bałtyku.

150* 639.2.081.11:677.474.577.2 MIR-7.52

Molin G.: **Przydatność nici nylonowych do wyrobu narzędzi rybackich**. „The fitness of nylon thread for the manufacture of fishing tackle”. Annual Report 1949, Lund, Nr 31, Fishery Board in Sweden, 1950, s. 112; 25 × 17,5 cm, 6 str., 3 tab. — Nici nylonowe posiadają wiele korzystnych cech, a przede wszystkim są odporne na gnienie. Badania wykazały, że sieci nylonowe są dwukrotnie łowniejsze niż bawełniane. Niestety, w sieci nylonowej węzły ulegają przesunięciom i z tego powodu nylon nie zawsze może być stosowany. Sieci nylonowe wykonane ręcznie nie wykazują takich przesunięć, jak maszynowe. Nylon stanie się odpowiednim materiałem na wielkie narzędzia rybackie, jeśli technika pokona istniejące trudności.

151* 639.2.081.11:547.98 MIR-7.52

Molin G.: **Wyniki doświadczeń nad impregnacją sieci**. „Result of impregnation experiments”. Annual Report 1949, Lund, Nr 31, Fishery Board in Sweden, s. 119; 25 × 17,5 cm, 7 str., 3 wykr., 1 tab., 1 poz. bibl. — Badaniom poddano 3 grupy preparatów: garbniki, smołowe i miedziowe. Najkorzystniejsze wyniki uzyskano z garbnikami; drugie miejsce zajęły preparaty miedziowe, korzystny okazał się także preparat anilinowy, zwany Eken. Wg autora wadą preparatów miedziowych jest to, że zwiększają ciężar i sztywność sieci.

Niniejszy przegląd bibliograficzny zawiera jedynie łownictwa morskiego. Pełna dokumentacja ukazuje się w Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, Ligocka 8) — CIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno cała lub poszczególne zagadnienia i tematy techniczne. Cena karty CIDNT wykonuje (za zwrotem kosztów) fotokopie i graficznym jak i kartami dokumentacyjnymi.

Stąd tylko grube tkaniny konserwowane preparatami miedziowymi nie tracą na łowności. Dla grubych sieci nadają się także preparaty smołowe, lecz impregnację należy powtarzać. Nawet dobrze zakonserwowane sieci zużywają się prędkiej w jeziorach żyłniejszych.

152* 639.2.081.1 (47) MIR-7.52

Skoszkiewicz J. J.: **Najnowsze metody połowów w ZSRR**. Gdańsk, 1951, Wydawn. Morskie; A 5, 95 str., 4 wykr., 1 mapka, 10 poz. bibl. — ZSRR, mając bogate zasoby rybne nagromadzone w 14 morzach, zorganizował rybołówstwo tak, by je należycie wykorzystać. W tym celu zastosowano do rybołówstwa najnowsze metody planowego gospodarowania, które ustala plan wyłowu, a organizacja wyłowu pracująca wg najnowocześniejszych metod zapewnia wykonanie planu. Do połowów stosuje się wywiad operacyjny przy pomocy statków oraz samolotów, które ustalają łowiska i ściągają flotyllę. Sam połów został udoskonalony przez wykorzystanie wrażliwości ryb na prąd elektryczny oraz światło. Osobno omówiono sprawę przeładunku ryb na morzu ze statków łowiących na statki transportowe, jak i z tych ostatnich na nabrzeże (pompy).

KONSERWACJA I TECHNOLOGIA PRZETWÓRSTWA RYBNEGO

153* 664.8.037:664.95 MIR-7.52

Castell C.: **Temperatury ochładzania i trwałość świeżej ryby**. „Refrigeration temperature and the keeping time of fresh fish”. Progress Reports Atl. Coast St. Fish. Research Board of Canada, Nr 44, stycz. 49, s. 8; 24,5 × 16,5 cm, 1 wykr., 1 tab. — W porównaniu z innymi środkami spożywczymi (tabela) ryby — świeże filety dorsza zawierają znacznie większą liczbę bakterii gnilnych. Z bakterii tych stosunkowo wysoki procent posiada zdolność rozwoju w niskich temperaturach. Mimo to przy przechowywaniu ryb w warunkach temperatur bliskich punktu zamrażania temperatury, nawet o kilka stopni niższa przedłuża w wyraźny sposób trwałość tych ryb. Np. obniżenie temperatury z +2,8°C na 0°C przedłuża w czasie trwałość przechowywanej ryby niemal dwukrotnie.

154* 664.95.001.5:637.563.4/5 MIR-7.52

Cięglewicz W., Trzęsiński P.: **Ubytki ciężaru i wydajność produkcji przy czyszczeniu dorsza**. Prace MIR w Gdyni, Gdańsk, Wydawn. Morskie, s. 131; A 4, 4 str., 1 tab., 8 poz. bibl. — Przeprowadzone badania wykazały, że wydajność przerobu dorsza z Zatoki Gdańskiej jest niższa od wydajności dorsza ze środkowego i zachodniego Bałtyku. Stwierdzono pewną prawidłowość w odniesieniu do wątroby i gruczołów płciowych dorsza. W okresie jesienno-zimowym wzrasta ciężar wątroby i gruczołów płciowych: dla wątroby wynosi śr. 5,34%, dla gruczołów płciowych — 5,53%. W lecie, no tarle ciężary gonad i wątroby zmniejszają się; średnia dla wątroby wynosi 3%, dla gonad — 2%. Podano w % ubytek ciężaru przy odławianiu, patroszeniu, myciu i rozplataniu dorsza.

155* 664.951.222.2:664.95.001.5 MIR-7.52

Trzęsiński P.: **Z badań nad soleniem śledzi**. Prace MIR w Gdyni, Gdańsk, 1951, Nr 6, Wydawn. Morskie, s. 135; A 4, 9,1 str., 2 wykr., 6 tab., 6 poz. bibl. — Przeprowadzono 4 próby solenia śledzi w stosunku 20, 25, 25 i 30 części soli na 100 kg. śledzi. W wyniku stwierdzono, że szybkość wysalania się śledzi zależy od początkowej zawartości wody i tłuszczu w mięsie, oraz że przeważająca ilość soli wnika do mięsa w ciągu 5—7 dni. Maksymalna zawartość soli w mięsie nie przekracza 20%. Solenie w stosunku 30/100 jest zbudne; 20 i 25/100 daje produkt trwały i smaczniejszy.

(Dokończenie na str. 334)

część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu rybo- postaci kart dokumentacyjnych wydawanych przez dokumentację naukowo-techniczną, jak i oddzielne jej działy dokumentacyjnej wynosi w prenumeracie 10 groszy. mikrofilmy publikacji objętych zarówno przeglądem biblio-

Przyrząd zaprojektowany i wykonany przez ob. Zarembe ma kształt dotychczas używanych kul linowych przy dźwigach drobniczych (kule te zwane są przez robotników „gruszkami“). Przyrząd ten będzie spełniał rolę dotychczas używanych kul, a poza tym będzie alarmował w chwili przeciążenia.

Zasada tego „bezpiecznika“ jest oparta na działaniu wag sprężynowych. W czasie pracy dźwigu przy dopuszczalnych obciążeniach następują wahania sprężyny głównej w pewnych ściśle określonych granicach. Wahania te ujęto w ramy wo. dzidła z uwzględnieniem pewnego zapasu na moment odrywania ciężaru od ziemi. W razie przeciążenia następuje silniejsze zgniatanie sprężyny głównej, powodujące otwarcie wentyla zbiornika ze sprężonym powietrzem, które wylatując daje ostry, przeraźliwy gwizd. Z chwilą alarmu dźwigowy zwalnia linę przez opuszczenie towaru na ziemię. Gwizd ustaje.

Zawartość jednej butli sprężonego powietrza wystarczy na 30 do 40 sygnałów alarmowych.

Omawiany „bezpiecznik“ posiada prostą konstrukcję, a nie będąc związany z innymi mechanizmami dźwigu, działa sprawniej. Prototyp urządzenia został już wykonany i poddany próbom.

(Dokończenie ze str. 320)

Przyrząd zabezpieczający według drugiego projektu, ob. K. Olszewskiego, jest umieszczony wewnątrz kabiny dźwigu, w pobliżu bębna linowego mechanizmu podnoszenia.

Działanie przyrządu jest oparte na wyzyskaniu nacisku lin nośnych dźwigu. Lina, na której wisi większy ciężar, jest bardziej naprężona; pod działaniem siły naprężającej linę rolka przyrządu cofa się, naciskając sprężynę połączoną ze wskaźnikiem ciężaru, który na tarczy wyskalowanej w kg wskazuje ciężar zahaczony.

Do korpusu sprężyny zamontowany jest przełącznik przerywający, w chwili przeciążenia, dopływ prądu do silnika mechanizmu podnoszenia. Jednocześnie przełącznik ten włącza obwód sygnalizujący z czerwoną żarówką. Widząc świecącą żarówkę dźwigowy wie, dlaczego został przerwany dopływ prądu.

Po opuszczeniu ciężaru nacisk na rolkę maleje i przełącznik samoczynnie włącza dopływ prądu i wyłącza urządzenie sygnalizacyjne.

Przy ładowaniu towarów lekkich, przyrząd można wyłączyć.

H. Łączyński

WYDAWNICTWA NADESŁANE

Manuilow Ł. A.: *Chozjajstwiennyj rasczot czechow sudostroitelno - sudoriemontnyh priedpriatij Ministerstwa Riecznowo Flota*, wyd. Reczizdat, Moskwa 1951, str. 84.

Obok postępu technicznego, niezmiennie ważne znaczenie ma w gospodarce socjalistycznej również postęp organizacyjny, wyrażający się w podnoszeniu poziomu planowania i sprawozdawczości, w ulepszaniu organizacji pracy, w pogłębianiu społeczno-ekonomicznej analizy procesów gospodarczych zachodzących w poszczególnych przedsiębiorstwach i gałęziach gospodarki narodowej. Najlepszym środkiem realizacji tych zadań jest coraz głębsze i pełniejsze stosowanie wypróbowanej metody socjalistycznego gospodarowania — rozrachunku gospodarczego.

Uwypukla się to szczególnie przy stosowaniu jego pogłębionych form — rozrachunku wewnątrzzakładowego, wydziałowego — które mobilizują całą załogę do szybszego i tańszego wykonania planów produkcyjnych.

Zagadnienie to w odniesieniu do przedsiębiorstw budowy i remontu statków śródlądowych przedstawia omawiana praca Manuilowa, poświęcona wydziałowemu rozrachunkowi gospodarczemu. Traktując słusznie zagadnienie rozrachunku gospodarczego jako zagadnienie nie tylko finansowe, autor dzieli całe opracowanie na dwie zasadnicze części: techniko-ekonomiczne wskaźniki działalności wydziału będącego na rozrachunku gospodarczym oraz organizacja wydziałowego rozrachunku gospodarczego.

W pierwszej części znajdujemy omówienie planu techniczno-przemysłowo-finansowego przedsiębiorstwa i jego wydziałów oraz charakterystykę poszczególnych wydziałów stoczni śródlądowej. Szczególnie interesujące jest zagadnienie mierników produkcji poszczególnych wydziałów, które cechują się pewnymi odrębnościami w stosunku do mierników zwykłej produkcji przemysłowej. Dalej autor przedstawia wskaźniki pracy i płacy robotczej, metodę planowania i ewidencji kosztów własnych produkcji, rozliczanie nakładów oraz szczególnie przydatne dla użytku praktycznego wzory kwartalnych planów poszczególnych wydziałów. Część pierwszą kończy omówienie normatywów techniczno-produkcyjnych stoczni.

Druga część książki, poświęcona przedstawieniu organizacji wydziałowego rozrachunku gospodarczego, otwiera omówienie wzajemnych powiązań wydziałów będących na rozrachunku gospodarczym z kierownictwem przedsiębiorstwa (rozrachunek gospodarczy a jednoosobowe kierownictwo, techniczne przygotowanie produkcji, technologiczne i kalendarzowe plany produkcji, materiałowe zabezpieczenie produkcji, normowanie pracy i płacy). Bliższej analizie poddano również wzajemne powiązania wydziałów zasadniczych i pomocniczych, jak i wydziałów zasadniczych między sobą.

Kontynuację tych wywodów stanowi przedstawienie organizacji wydziału będącego na rozrachunku gospodarczym (podział wydziałów w zależności od rodzaju produkcji, sposób przekazywania zleceń) oraz sposobu ewidencji wykonania planu wydziałowego. Pracę kończy omówienie metody analizy i kontroli wykonania planu przez wydział będący na rozrachunku gospodarczym.

Poważnym uzupełnieniem pracy jest szereg wzorów planów, zleceń itp. zawartych w książce. Stanowi ona poważne opracowanie, które będzie niewątpliwie pomocą dla służb ekonomicznych naszych stoczni, warsztatów i baz remontowych przy wprowadzaniu i doskonaleniu form rozrachunku gospodarczego.

Cz. W.

Eustachy Tarnawski: *Matematyka dla elektryków*, wyd. Państwowe Wyd. Techniczne, Warszawa 1951, str. 366.

Książka zawiera wstępne wiadomości z matematyki potrzebne technikom, a zwłaszcza elektrykom i teletelektrykom. Część pierwsza jest zestawieniem potrzebnych wiadomości z matematyki elementarnej, część druga ma charakter zwięzłego podręcznika i obejmuje rachunek różniczkowy i całkowy, szeregi (liczbowe, potęgowe, Fouriera) oraz rachunek na liczbach zespolonych z jego zastosowaniem do elektrotechniki. Przykłady ilustrujące treść matematyczną zaczerpnięte głównie z elektrotechniki, a szczególnie z telekomunikacji.

Książka jest przeznaczona w zasadzie dla inżynierów. Może ona jednak oddać usługi studentom szkół inżynierskich i politechnicznych, jak również technikom o średnim wykształceniu.

Mały Poradnik Mechanika — Nauki matematyczno-fizyczne i ogólnotechniczne, praca zbiorowa, wyd. Państwowe Wyd. Techniczne, Warszawa 1951, str. 651.

Poradnik zawiera podstawowe wiadomości z matematyki, mechaniki ogólnej, wytrzymałości materiałów, elektrotechniki, chemii, materiałoznawstwa, rysunku technicznego, części maszyn i maszynoznawstwa oraz liczne tablice, wykresy i dane liczbowe.

Poradnik przeznaczony jest dla wysoko wykwalifikowanych rzemieślników, mistrzów i techników oraz może służyć jako książka pomocnicza do nauki dla uczniów średnich szkół technicznych kierunku mechanicznego. Książka ta może stanowić również cenną pomoc dla mistrzów i techników wszystkich specjalizacji.

Praca jest rozszerzonym drugim wydaniem książki p. t. „Poradnik rzemieślnika-mechanika“.

- 3371 PN/A-01000, lipiec 1951. Projekty budowlane. Rysunki. Nazwy i podziałki.
- 3213 PN/H-93410, czerwiec 1951. Stal węglowa walcowana. Szyny dźwigowe.
- 3474 PN/M-53141, lipiec 1951. Głębokościomierze suwmiarkowe ze śrubą zaciskową i noniuszem 0,1 mm.
- 3333 PN/W-81001, czerwiec 1951. Farba pokostowa na minii ołowianej do gruntowania nadwodnych stalowych części okrętów.
- 3334 PN/W-81002, czerwiec 1951. Farba pokostowa, do pierwszego malowania nadwodnych stalowych części okrętów.
- 3335 PN/W-81003, czerwiec 1951. Farba pokostowa, do drugiego malowania nadwodnych stalowych części okrętów.
- 3336 PN/W-81004, czerwiec 1951. Farba pokostowa do gruntowania drewnianych części okrętów.
- 3338 PN/W-81006, czerwiec 1951. Farba pokostowa do drugiego malowania nadwodnych drewnianych części okrętów.
- 3339 PN/W-81007, czerwiec 1951. Emalia olejna, do ostatecznego malowania maszyn i aparatów.
- 3340 PN/W-81008, czerwiec 1951. Lakier preparacyjny.
- 3341 PN/W-81009, czerwiec 1951. Lakier olejny twardy.
- 3342 PN/W-81010, czerwiec 1951. Lakier olejny miękki.
- 3343 PN/W-81012, czerwiec 1951. Emalia kominowa.
- 3355 PN/W-81013, czerwiec 1951. Farba lakierowana, do malowania zbiorników napełnianych na przemian ropą i wodą morską.
- 3354 PN/W-81017, czerwiec 1951. Masa olejna gęsta do zacierania.
- 3352 PN/W-81022, czerwiec 1951. Farba do krycia pasa wodnego okrętów stalowych i drewnianych.
- 3397 PN/W-82205, lipiec 1951. Urządzenia okrętowe. Stożkowe przetyczki uchowe.
- 3283 PN/W-83514, czerwiec 1951. Łańcuchy okrętowe kotwiczne. Łączniki Kentera. Zespoły.
- 3398 PN/W-83517, lipiec 1951. Łańcuchy okrętowe kotwiczne. Kotwiczne haki odrzutne (KHO). Zespoły.
- 3399 PN/W-83518, lipiec 1951. Łańcuchy okrętowe kotwiczne. Kotwiczne haki odrzutne (KHO). Haki.
- 3400 PN/W-83519, lipiec 1951. Łańcuchy okrętowe kotwiczne. Kotwiczne haki odrzutne (KHO). Ogniwa długie.
- 3402 PN/W-89250, lipiec 1951. Haki odrzutowe zwykłe. Zespoły.
- 3403 PN/W-89251, lipiec 1951. Haki odrzutowe zwykłe. Haki.
- 3404 PN/W-89252, lipiec 1951. Haki odrzutowe zwykłe. Ogniwa.
- 3405 PN/W-89254, lipiec 1951. Haki odrzutowe do kierowania na odległość. Zespoły.
- 3406 PN/W-89255, lipiec 1951. Haki odrzutowe do kierowania na odległość. Haki.
- 3408 PN/W-89257, lipiec 1951. Haki odrzutowe do kierowania na odległość. Bźwignie zabezpieczające.

W zeszycie 10/1951 „Wiadomości P.K.N.” zostały opublikowane, m. in. następujące projekty norm:
PN/B-02502 Betoniarki. Zasadnicze określenia i klasyfikacja.
B-02901 Obciążenie morskich budowli hydrotechnicznych.
PN/M-69241 Spawanie. Palniki acetylenowo-tlenowe. Podział wydajności palników.

W wrześniu 1951 r. P.K.N. unieważnił normę 30001 — Cement portlandzki 350. Warunki techniczne ustalając ją normą: PN/B-30001 — Cement portlandzki 350.

Redaktor naczelny: prof. inż. St. Hückel

Redaktorzy działów technicznych:

Inż. W. Urbanowicz, inż. St. Szymborski

Redaktorzy działów ekonomicznych:

mgr St. Sierpiński, mgr Cz. Wojewódka

Sekretarz Redakcji: dr M. Boduszyńska

Wydawca P.P.W. „Wydawnictwa Komunikacyjne”, Oddział Morski

Adres Redakcji i Administracji: Gdańsk-Wrzeszcz, Al. Wojska Polskiego 13, pokój 35, tel. 424-17, wewn. 2 — Przyjmowanie interesantów w godz. 9—12. Cena numeru pojedynczego 10,— zł. Prenumerata roczna 102,— zł. Prenumeratę należy wpłacać na ręce listonosza lub w urzędzie pocztowym, do 15 każdego m-ca na m-c następny.

Wszelkie prawa zastrzeżone

Przedruk dozwolony z podaniem źródła.

Wysokość nakładu: 1500 egz. — Format czasopisma: A4. Objętość numeru 6 ark. Papier druk. sat. 61/88 — 60 gr. kl. V.

Druk ukończono 30/VI. 1952.

Wykonano w Gdańskich Zakładach Graficznych, Gdańsk, Targ Drzewny 11

Zamówienie nr 1730 — 9.V. — 1300 + 43 — W-3-11650